

Брюксел, 29.4.2020 г.
COM(2020) 177 final

2020/0067 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) 2017/352 с цел да се позволи на управителните органи или компетентните органи гъвкавост по отношение на събирането на такси за ползване на пристанищната инфраструктура в контекста на пандемията от COVID-19

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

С Регламент (ЕС) 2017/352 на Европейския парламент и на Съвета от 15 февруари 2017 г. се създават рамка за предоставянето на пристанищни услуги и общи правила за финансовата прозрачност на пристанищата¹ (по-нататък „Регламент (ЕС) 2017/352“). В член 13 от него от държавите членки се изисква да осигурят събирането на такса за ползване на пристанищната инфраструктура.

Избухването на COVID-19 оказва сериозно въздействие върху морския транспорт и върху финансовата устойчивост на операторите в него. Следователно временната отмяна или отсрочването на плащането на таксите за ползване на пристанищната инфраструктура могат да помогнат на операторите на кораби при тези извънредни обстоятелства.

В член 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/352 от държавите членки се изисква да осигурят събирането на такса за ползване на пристанищната инфраструктура.

Определение на таксата за ползване на пристанищната инфраструктура се съдържа в член 2, точка 9 от Регламент (ЕС) 2017/352 — *„такса, събирана в полза — пряко или непряко — на управителния орган на пристанището или на компетентния орган, за ползването на инфраструктура, съоръжения и услуги, включително водните пътища за достъп до съответните пристанища, както и за достъпа до обслужването на пътници и товари, но с изключение на сумите за отдаване на земя под наем и таксите с еквивалентно действие“*.

Управителен орган на пристанището или компетентен орган събира таксите за ползване на пристанищната инфраструктура от ползвателите на пристанището, т.е. собствениците или операторите на кораби.

В член 13, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/352 е предвидено, че таксите за ползване на пристанищната инфраструктура могат да варират, между другото, за определени категории ползватели, но не се допуска управителен орган на пристанището или компетентен орган да преустановява събирането, временно да отменя, да намалява или да отсрочва плащането на таксите за ползване на пристанищната инфраструктура.

Новата преходна разпоредба ще предостави на държавите членки възможността да разрешат на управителните органи на пристанищата или компетентните органи да решават дали да:

- преустановят събирането (т.е. да не изискват изобщо плащане); или
- временно да отменят (да замразят или задържат плащането за определен период от време); или
- намалят (размера на плащането); или
- отсрочат (изискат на по-късен етап) плащането на такси за ползване на пристанищната инфраструктура.

¹ Регламент (ЕС) 2017/352 на Европейския парламент и на Съвета от 15 февруари 2017 г. за създаване на рамка за предоставянето на пристанищни услуги и общи правила за финансовата прозрачност на пристанищата (ОВ L 57, 3.3.2017 г., стр. 1).

Тъй като продължителността на въздействието на пандемията от COVID-19 върху сектора на морския транспорт не може да се предвиди със сигурност, и за да се позволи достатъчна гъвкавост за сектора, новата преходна разпоредба ще се прилага по отношение на таксите за ползване на пристанищната инфраструктура, дължими за периода от 1 март 2020 г. до 31 декември 2020 г.

В член 13, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/352 е предвидено следното: „Управителният орган на пристанището или компетентният орган гарантира, че ползвателите на пристанищната инфраструктура са информирани за всякакви промени в естеството или равнището на таксите за ползване на пристанищната инфраструктура най-малко два месеца преди влизането в сила на тези промени.“

Изискването за предизвестие от „най-малко два месеца“ следва да отпадне при извънредни обстоятелства, като настоящата криза, предизвикана от пандемията от коронавирус. Следователно предложеното изменение предоставя на управляващите органи на пристанищата или компетентните органи възможност при изключителни обстоятелства да се отклонят от предизвестие „най-малко два месеца“ и да дадат по-кратко предизвестие, чийто срок се определя от управителния орган на пристанището или от компетентния орган.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политика**

В Регламент (ЕС) 2017/352 не се предвижда възможността пристанищата да преустановяват събирането, временно да отменят, да намаляват или да отсрочват плащането на такси за ползване на пристанищната инфраструктура при извънредни обстоятелства, например последиците от избухването на пандемията от COVID-19. Следователно регламентът следва да бъде изменен, за да се предвиди възможност за смекчаване на последиците от настоящата криза и да се осигури правна сигурност за държавите членки, техните компетентни органи и граждани.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Ефективното функциониране на морския транспорт зависи от икономическите резултати на корабните оператори. Отрицателните икономически последици от пандемията от COVID-19 за корабните оператори ще окажат въздействие върху тяхното финансово състояние и ще породят значителни отрицателни въздействия върху транспортната система и икономиката като цяло. Изменението на Регламент (ЕС) 2017/352, така че да се позволи на държавите членки да предоставят на управителните органи на пристанищата или на компетентните органи гъвкавостта да решат да преустановят събирането, временно да отменят, да намалят или да отсрочат плащането на такси за ползване на пристанищната инфраструктура, може да спомогне за решаването на този проблем. Държавите членки ще трябва да гарантират съответствието на приетите мерки с правилата за държавна помощ.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание на настоящата инициатива е член 100, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Посочената разпоредба позволява да се приемат всички необходими разпоредби за морския транспорт и вече е послужила като основание за приемането на Регламент (ЕС) 2017/352.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Целите на предложението не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки поради следните причини: Поради причини като обсъжданите тук, Регламент (ЕС) 2017/352 не позволява на държавите членки да допускат пристанищата да преустановяват събирането, временно да отменят, да намаляват или да отсрочват плащането на такси за ползване на пристанищната инфраструктура. Тази цел може да бъде постигната само чрез изменение на регламента.

- **Пропорционалност**

Предложението е ограничено във времето и не надхвърля необходимото за постигане на целта за намаляване на въздействието на пандемията от COVID-19 за целите на прилагането на Регламент (ЕС) 2017/352. Следователно предложената мярка е пропорционална.

- **Избор на инструмент**

Тъй като правният акт изменя Регламент (ЕС) 2017/352, подходящият правен инструмент е регламент.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Това е спешна мярка, породена от внезапното и непредвидено избухване на пандемията от COVID-19. По тази причина мярката няма отношение към Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка и не е извършена последваща оценка.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Предвид неотложния характер на въпроса не е проведена официална консултация със заинтересованите страни. Органите и пристанищата на някои държави членки обаче вече обявиха мерки, сходни с предвидените.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Както беше обяснено, надлежното събиране на експертни становища не беше възможно поради неотложния характер на ситуацията.

- **Оценка на въздействието**

Предвид неотложния характер на ситуацията не беше възможно да се извърши оценка на въздействието.

- **Основни права**

Не се прилага.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Не се прилага.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Мярката не включва никакви специални мерки за мониторинг или докладване. От държавите членки обаче ще се изисква да докладват за използването на мерките с оглед на изготвянето до 24 март 2023 г. на доклад до Европейския парламент и до Съвета относно функционирането и въздействието на регламента, както е предвидено в член 20 от Регламент (ЕС) 2017/352.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

В член 21 от Регламент (ЕС) 2017/352 се добавя нов параграф 3. Новата разпоредба предвижда възможност за държавите членки, независимо от разпоредбите на член 13, параграф 1, да разрешават на управителните органи на пристанищата или компетентните органи да преустановяват събирането, временно да отменят, да намаляват или да отсрочват плащането на таксите за ползване на пристанищната инфраструктура, дължими за периода от 1 март 2020 г. до 31 декември 2020 г. Преустановяването на събирането, временната отмяна, намаляването или отсрочването на плащането на таксата за пристанищната инфраструктура трябва да се предоставя по прозрачен, обективен и недискриминационен начин за всички ползватели на пристанището, които са длъжни да плащат такси за ползване на пристанищната инфраструктура. Новата разпоредба предоставя също така възможност на управителните органи на пристанищата или компетентните органи да се отклонят от изискването за предизвестие „най-малко два месеца“, определено в член 13, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/352.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) 2017/352 с цел да се позволи на управителните органи или компетентните органи гъвкавост по отношение на събирането на такси за ползване на пристанищната инфраструктура в контекста на пандемията от COVID-19

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 100, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите³,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Избухването на пандемията от COVID-19 оказва сериозно въздействие върху морския транспорт. Произтичащото от това значително въздействие върху морския транспорт и пристанищната инфраструктура се наблюдава масово от 1 март 2020 г. насам и вероятно ще продължи през цялата 2020 г. Преустановяване на събирането, временна отмяна, намаляване или отсрочване на плащането на таксите за ползване на пристанищната инфраструктура биха могли да допринесат за поддържане на финансовата дейност на корабните оператори в тези извънредни обстоятелства.
- (2) С член 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/352 на Европейския парламент и на Съвета⁴ от държавите членки се изисква да гарантират, че таксите за ползване на пристанищната инфраструктура се събират от управителен орган на пристанище или от компетентен орган. От това задължение за събиране на такси не се допуска изключение дори при извънредни обстоятелства.
- (3) Предвид последиците от избухването на пандемията от COVID-19 е уместно да се позволи на държавите членки да предоставят на управителните органи на пристанищата или на компетентните органи възможността да преустановят

² ОВ С , , стр. .

³ ОВ С , , стр. .

⁴ Регламент (ЕС) 2017/352 на Европейския парламент и на Съвета от 15 февруари 2017 г. за създаване на рамка за предоставянето на пристанищни услуги и общи правила за финансовата прозрачност на пристанищата (ОВ L 57, 3.3.2017 г., стр. 1).

събирането, да отменят временно, да намалят или отсрочат плащането на таксите за ползване на пристанищната инфраструктура, дължими за периода от 1 март 2020 г. до 31 декември 2020 г. Преустановяването на събирането, временната отмяна, намаляването или отсрочването на плащането на таксите за ползване на пристанищната инфраструктура следва да се предоставят по прозрачен, обективен и недискриминационен начин за всички ползватели на пристанището, които са длъжни да плащат такси за ползване на пристанищната инфраструктура.

- (4) Предвид спешния характер на въпроса е целесъобразно също на управителните органи на пристанищата или на компетентните органи да се предостави възможност за дерогация от задължението, предвидено в член 13, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/352, да информират ползвателите на пристанищната инфраструктура за всички промени в естеството или размера на таксите за ползване на пристанищната инфраструктура най-малко два месеца преди тези промени да влязат в сила.
- (5) Тъй като целта на настоящия регламент налага приемането на изменение на Регламент (ЕС) 2017/352, предвид спешната ситуация, възникнала вследствие на пандемията от COVID-19, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, посочен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (6) Предвид неотложността, породена от извънредните обстоятелства във връзка с пандемията от COVID-19, която дава основание за предложените мерки, и по-специално необходимостта те да бъдат приети бързо в интерес на поддържането на финансовата дейност на корабните оператори, е целесъобразно да се предвиди изключение от осемседмичния срок, посочен в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Съюза, приложен към Договора за Европейския съюз, към Договора за функционирането на Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.
- (7) Непредвидимото и внезапно избухване на COVID-19, както и съответните законодателни процедури, необходими за приемането на адекватни мерки, правят своевременното приемане на такива мерки невъзможно. Поради това разпоредбите на настоящия регламент следва също така да обхващат дължимите такси за периода преди влизането му в сила. Предвид естеството на тези разпоредби, подобен подход не следва да води до нарушение на оправданите правни очаквания на засегнатите лица.
- (8) Настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

В член 21 от Регламент (ЕС) 2017/352 се добавя следният параграф 3:

„3. Чрез дерогация от член 13, параграф 1 държавите членки могат да разрешат на управителния орган на пристанището или на компетентния орган да не събират, или да отменят временно, или да намалят таксата за ползване на пристанищната инфраструктура, или да отсрочат плащането на тази такса, дължима за периода от 1 март 2020 г. до 31 декември 2020 г. Преустановяването на събирането, временната

отмяна, намаляването или отсрочването на плащането на таксата за ползване на пристанищната инфраструктура се предоставя по прозрачен, обективен и недискриминационен начин за всички ползватели на пристанището, които са длъжни да плащат такси за ползване на пристанищната инфраструктура.

Управителният орган на пристанището или компетентният орган гарантира, че ползвателите на пристанището и техните представители или сдружения са информирани съответно. Срокът от два месеца, предвиден в член 13, параграф 5, не се прилага.“

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател